

V torek, četrtek in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vse leto 8 gl. — k.
za pol leta . . . 4 . . . k.
za četrt leta . . . 2 . . . 20 . .
Po pošti:
Za vse leto 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . . k.
za četrt leta . . . 2 . . . 60 . .
Vredništvo in opravištvost
je v gosposkih ulicah
(Harringasse) št. 117.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno dvestopno
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiska štirikrat.
5 kr., če se tiska dvakrat.
4 kr., če se tiska šestkrat.
veče pismenke se plaču-
jejo po prostoru.
Za vsak tisk je plačat-
kolek (štampelj) za 30 k.
Rokopisi se ne vračajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 16. V Mariboru 6. februarja 1869. Tečaj II.

Volilei celjskega volilnega okraja!

V ponedeljek 1. dan marca bode volitev novega poslanca, in zopet imamo priložnost Vam omeniti, kako važna je ta volitev, in kako je potrebno, da pred volitvo premislite, za koga boste glasovali, drugače bodo glasi razcepljeni in največ bi jih utegnili dobiti mož, kateri Vam ni všeč.

Vaš zastopnik mora biti značajan, neodvisen, izveden, zgovoren, svobodomiseln in domoljuben. Vse te lastnosti ima gospod **Ivan Žuža**, posestnik rudnika pri Žavcu. — On je v Žavcu rojen, torej Vaš rojak, izučen pravnik, rudar in gospodar, kateri si je na graškem vseučilišču nabral juridičnih, v kmetijski šoli v ogerskem Altenburgu gospodarskih znanosti, kateri je bil oskrbnik velikih posestev na Hrvaškem in zdaj lastno rudo v Grizah marljivo obdeluje. On je pošten mož, ne išče nikakoršne časti ali dobička, marveč težko službo poslanca iz gole ljubezni do slovenskega naroda prevzame.

Tega moža Vam priporočamo. Naj vsak volilec pride k volitvi, in pri glasovanju nobeden ne misli, da na enem glasu je le malo ležeče, ali ga dá temu ali drugemu. Vsak glas je imeniten in zato naj vsak volilec tako glasuje, kakor mu ukazuje vest in želja soseske, ki ga je za volilca poslala.

Pa tudi naj vsak volilec svoj poverilni list (Legitimations-Karte), ki ga dobi od okrajne gosposke, k volitvi s seboj prinese, drugače ne bode smel glasovati.

Prepričani smo, da boste vsi 1. marca pri volitvi klicali:
Ivan Žuža naj bode naš poslanec!
Bog živi Slovence!

V Celji 5. februarja 1869.

Dr. Štefan Kočevar v Celji; France Kapus, trgovec v Celji; dr. France Bratkovič v Celji; Davorin Trstenjak, župnik na Ponkvi; France Roblek, posestnik v Žavcu; Andrej Pirnat, posestnik v Levcu; Gašpar Šorn, posestnik in župan na Gomilskem; France Šentak, posestnik na Vranskem; Klein, veliki posestnik v Braslovčah; B. Bohinc, župan v Braslovčah; Janez Lipold, posestnik in deželni poslanec v Mozirji; Jože Lipold, posestnik v Mozirji; Anton Goričar, posestnik v Mozirji; J. Stancer, trgovec na Ročici; Jakob Spende, posestnik v Gornjem Gradu; France Fišer, župan v Gornjem gradu; Janez Ročenik, posestnik v Dolcu pri

Slov. Gradcu; France Skaza, posestnik v Šmarji; Andreas Elsba her trgovec na Laškem; Urban Žnidaršič, zdravnik na Laškem; dr. Gustav Ipavec v Šent Jurji; Martin Kopač, posestnik v Šent Jurji; M. Kaučič, trgovec v Šent Jurji; Martin Potočin, posestnik na Zidanem mostu; Pust, župan v Trbovljah; J. Jaklič, župnik v Špitaliču; Križan, posestnik v Vitanji; Janez Vinkler, župan pri Sv. Jurji na Taboru; Krašovec, posestnik pri sv. Jurji na Taboru.

Mariborska volitev.

I.

Zares imamo mi Slovenci čudno srečo. Kader nas nadloga tere, nima naše slovensko ljudstvo mnogo prijateljev, ki bi kaj storili zanj, ki bi se potegovali za njegove pravice. Le ob nekaterih časih naenkrat pridejo ljudje, ki se nam kažejo in hvalijo, kakor da bi bili vsi vneti in goreči za dobro in blago slovenskega naroda. Ti časi so ob volitvah. In tako so tudi Slovenci mariborskega volilnega okraja tako srečni, da se jim sveti ponujajo od ljudi, ki sami dobro čutijo, kako slabo so si zaupanja zaslužili med našim narodom, kajti ne upajo si prav z licem na dan, temuč v temi brezimenstva in z orožjem opravljanja in natolcevanja naših domačinov si hoté vero med slovenskimi volilei pridobiti.

Prepričani smo, da bodo slovenski možje te slabe prijatelje po njih pripomočkih za dosogo namena, in po njih prejšnjih mislih o Slovencih, kakor tudi po tem, kar zdaj obetajo za našo narodnost **ne** storiti, — spoznali in pri volitvi vedeli ločiti onega, ki hoče Slovence le rabiti, dvojiti in tujemu gospodarstvu izročiti, in pa njega, ki se je rodil na domačih slovenskih tleh in ni izgubil še srca za domačo reč in za blagor naroda. Vendar ne bo preveč, če eno teh skazovanj naglega prijateljstva z a t a čas — malo posvetimo.

V tukajšni „Marb. Zeitung“ dajeta namreč dva neznana „wahlbe-rechtigte“, oklic na volilece tiskati. Potrebno bi bilo tukaj pač, da bi bila svoji imeni povedala, kar sta pa pozabila. Ali sta volilca ali nista, tega po tem tacem ne vemo, vemo pa iz nju oklica, da Slovence nista in da hočeta z neresnico pomagati svoji nemški stranki in svojemu kandidatu, ktere ga tudi ne imenujeia. Da svoji imeni zamolčita, kaže dovolj, da se njima samima nevredno zdi poštenih mož tako hudobno in brez najmanjega vzroka slovenskim rodoljubom golo sebičnost očitati, ktero očitanje pripada le edino tacim opravičljivec nazaj. Da se pa ne bi videlo, kakor da bi hoteli tudi mi brez dokazov sumničiti, oglejmo si omenjeni „oklic“.

Po necem čudno stilisovanem uvodu beremo: „Pri veliki važnosti, katero imajo volilni možje za volitev deželnega poslanca, imamo politično dolžnost svariti volilce kmečkih srenj pred preveliko zaupnostjo do onih oseb, ki se že tedne in tedne posvetujejo, kako bi se dali v posameznih srenjah izbrati volilci, ki bi po mnenji svojih pooblaščevalcev ravno mnogo ne vprašali in si nepremišljeno pustili v zadnjem trenutku volilni listič v roke potisniti.“ Da bi bil ves „oklic“ res tudi toliko državniško delo, kakor si gg. volilca z dežele domišljujeta, moral bi jima že ta stavek sam vzeti vse zaupanje, katero bi v svojem prilaščenem si poslu kot „ljudska svarilca“ tako

Listek.

O značaji slovanskega naroda.

(Dalej.)

K osnovnim črtam v značaji vsega slovenskega naroda se šteje: njegova nabožnost, delavnost, nedolžna veselost, ljubezen do svojega jezika in spravljivost. — Predno je Slovanom pri-svetila prijazna in tolažilna luč blažilnega krščanstva, znana je bila njihova pobožnost in privrženost k naboženstvu tudi tujcem. Tolika množina doma-čih besed označujočih svete obrede, toliko prekrasnih bogovom posvečenih hramov, toliko božjih poti v dalnje krajeve za bogočestja delo, toliko pobož-nost o moljenji bogov more se od malokterege naroda pričati v tej dobi. Kedar je zarja prave vere počela se leščati na severu, Slovani niso še le čakali, da bi blagovestniki namerno k njim prišli, nego naročito so si je iz-prosili, in bratova Ciril in Metod sta dospela naprošena od slovanskih kne-zov v Moravsko in Panonsko. *) Ta ljubezen do naboženstva je Slovanom vedno vlastna ostala. Slovanski narodi so kupili krščanstvo za najdragšo ceno, katero življenje premore: za telesno svobodo, samostalnost in narodno ustavo. Dokaz slovanske pobožnosti morejo tudi davati mnogi narodni svetniki, čijih imena vzhodna in zapadna crkve časti, p. sv. Ljud-milo, sv. Venceslava, sv. Vladimira, sv. Nepomuka, sv. Stanislava, sv. Kazimira,

sv. Boleslava itd. Res, ka so po dotikanji z drugimi narodi neki rodovi po-stali praznoverni, mlačni in nečutljivi v verskih rečeh; toda to nikar ne daje pravice ves narod kriviti sirovosti, nemarnosti in brezbožnosti. Nedelje in svetke Slovani pravilno menje oskornjuje nego drugi narodi, sv. pismo mar-ljivejše prebirajo, pogostoma se vadijo v domačih pobožnostih, v cerkvi in pri bogočestji vlada večja tihota in pobožnost, spoštovanje naboženstva v dejanji in govorjenji je srčneje in nežnej; kletva in posmehovanje, razbijanje in plenjenje, ubijanje in krvoprelivanje reje. — Delavnost slovanska je povsod znana; ne ka bi drugi narodi leni bili, ali v posamnih strokih ne marlj-i-vejši ali spretnejši; toda občna delavnost od najvišega kneza do najnižega berača združena z največo životno utrjenostjo gotovo nikdar ni toliko. Kljubu preobilnim nesrečam, tlačnim ljudstvo in omiko, vendar nahajamo v vseh vednostih, umetnostih, obrtnostih in rokodelstvih moževe med Slovani, ki se morejo z inorodniki meriti ter so jim vrstniki. Zimi in poleti mrgolita hram in polje od skrbnih in delavnih rok slovanskih; Slovani obdeluje vse obrt-nostne svrži, tirajo trgovino, gojijo znanosti in polje. Selstvo enako ljubijo. Nedolžno veselje je, kakor nekda grška, sedaj slovanska dragocena lastnina. Zdi se, ka je Slovan od prirode ustvarjen za društvo in dobro voljo, nikar za togotno globokomiselnost in tuhtajoče modrovanje, zdrava in črstva po žilah se valjajoča krv pripravlja tisto mišično in živčno mikavnost in živost, tisto udno ročnost in gibčnost, tisto očesno veselost in iskrenost, tisto obrazno priljudnost in prisrčnost, tisto jezično govornost, tisti srčni žar, in blagost, ktera Slovana toliko označuje pred drugimi narodi. Vse to ni sad uzgaje, učenja, vaje, nego delo čiste prirode. Čutij prepolno srce se lahko razliva v petje in ples; zatoraj sta oba zlasti pri Slovanih doma. Kder je Slovanka, ondi slišiš petje; ona napolnjuje dvor in hram, goro in dolino, travnike in gozde, vrtove in vinograde milim glasom svojih pesmi; dostikrat oživljuje po trudem, sparnem, potnem, gladnem in žejnem dnevi domu grede

*) Zakaj so se ustavljali Slovani polabski in onikraj Vzhodnega morja toliko časa krščanstvu, odgovarja Helmold: veleli so jim plačevati naboženstvo zgubitkom jezika in narodnosti, in Herder naročito pravi, ka je naboženstvo le izlika bila političkih namenov. Nemški vladika Oton bamberški se je trsil Slované nagiba-ti k krščanstvu ne z blagovestjo, nego mamonom; dal je namreč za sebo vo-ziti prek 50 vozi suknja, zrnja in drugega živeža.

živo potrebovala, kajti kar „oklic“ našemu narodnemu volilnemu odboru resničnega očita, ni graje, ampak je hvala le vredno delo, s katerim bi se naši nasprotniki dičili, ko bi ga bili storili sami, kar pa je res graje vredno, je gledé narodnega volilnega odbora — laž in so se grajene napake naši nasprotniki sami krive storili. Volilno pravo je ena izmed najvažnejših političnih pravic, in narodni odbor bi bil graje vreden le potem, ko bi bil mirno roke križem držal in čakal, komu se bo izjubilo vzeti volilne priprave v roke, in komu se bo potem naklonila pravica zastopati mariborski okraj v dežel-nem zboru štirskem. Kar je storil naš narodni volilni odbor, priznavalo bi se po vseh svobodomiselnih državah kot ustavna čednost, našima „volilcema z dežele“ pa je strast tako oči pokrila in njuno povdarjano ustavnost zmedla, da svara pred lastnostjo, za katero nas — zavidata. Konec navedenega stavka, kjer se trdi, da hoče narodni volilni odbor v zadnjem trenutku volilcem v roko potisniti volilni listič z imenom narodnega kandidata, je — naravnost rečeno — sumneča laž. Narodni odbor je v svojem volilnem oklicu, katerega je poslal po vseh vaseh volilnega okraja, ne le določno in odkrito povedal namen, katerega hoče doseči pri prihodnji volitvi in lastnosti, ktere mora imeti narodni kandidat, ampak je svojega kandidata brez ovinkov imenoval pisaje: naš kandidat je in ostane gosp. dr. Dominkuš.

Kdaj in kje pa je proti-narodna stranka javno imenovala svojega kandidata? Ali sta ga imenovala gg. svarilca? Ali se ni ravno pri nasprotni stranki bati, da se bo nevednim volilcem zadnji trenotek v roke potisnil volilni listič? Ali bi ne kazalo svariti pred protinarodno stranko in njenim tihim kandidatom, ki si pušča že zdaj od županov pisati obljube, da mu daše svoj glas, od županov, o katerih se niti ne ve, ali jih bodo prvotni volilci tudi počastili s svojim zaupanjem in mandatom? Ali bi ne kazalo svariti pred onimi mariborskimi nemškutarji, ki so dolénje-hoškim inlinarjem s tem kratili njih volilno pravico, da so jim žugali odtegniti jim vse mlinarsko delo, ako ne bi za nemškega kandidata glasovali? Ali bi ne kazalo svariti pred nasprotnimi prizadevanjem, ki je vedelo pri oblastnji izposlovati, da se bo volitev sama vršila na neneutralnem polji, to je v dvorani okrajnega zastopništva, kateremu je bojda tihi nasprotni kandidat glavar in predsednik? Taka vprašanja bi se dala in infinitum nadaljevati, ko bi nas bila volja tiskati mestne govorice in sumnje, ko bi hoteli zabredati v napake, ktere smo ravno grajali na svojih nasprotnikih. Mislimo pa, da jim bodo tú navedena vprašanja napravljale priglavitve več kakor jim bo ljubo.

Na dalje pravi oklic: „Narodna in žalibog ž njo združena klerikalna stranka ne bo opustila razlagati, da je ločitev dolénje Štirske, njeno združenje Kranjsko itd. — Slovenija od Lipnice do Trsta — (kakor se je to v zadnjem zasedanju deželnega zbora tolikokrat tirjalo), najvišji cilj vsemu prizadevanju poslanca, ki hoče svoji dolžnosti zvest biti“. Ne bomo očitali „svarilcema“ slabega spomina; zaradi resnice le omenjamo, da se je v dež. zboru tirjala le Slovenija od Spielfelda do Trsta. In to bo moral tirjati naš poslanec brez ovinkov in pri vsaki priliki; ta tirjatev je stalni pogoj vsakemu narodnemu poslancu, od ktere ne bomo nikdar in nikoli odstopili, ker je zedinjena Slovenija za nas edina in glavna podlaga narodnemu obstanku, napredku in razvoju. To naj še služi našim nasprotnikom za vodilo, da vsak pošten narodnjak ta svoj politični cilj očitno pred vsem svetom priznava in izreka, da se v dosezanji svojih političnih namer ne skriva za nikakoršne raztegljive, dvoumne fraze in da smo Slovenci v tej zadevi in v politični odkritosrčnosti ter poštenosti za mnogo mnogo sežnjev prekoračili svoje nemške sodržavljane, ki so nam še dandenes dolžni odgovora na to, kaj pomeni njih tiktokrat izrekana „zveza z Nemčijo“, ktera nam vedno bije na uho, ktere pa noče nikdar nihče določno in odkritosrčno razjasniti. Denes „svarilca“ le še opominjamo na izrek: „V hiši obešenega ne govorite o vrvi!“ — prihodnjic jima bomo razvedrili njuno meglo, ktero hočeta sumljivo razgrniti nad zedinjeno Slovenijo.

še večerni mrak blaglasnim pevanjem in krasnodonečimi glasovi. Kakov duh veje v teh narodnih pesmih, more se povzeti iz dosle na svetlo danih zbirk. Trditi se sme brez protislovja, ka prirodno pesništvo pri nijenem narodu v Evropi ni razširjeno toliko čistostjo, iskrenostjo in čutno gorečnostjo, kakor med Slovani; narodne pesmi niso umazane, nego nežne, ljubeznjive, mične, blagocutne, prijetne, prepletene angelskimi slikami in božanskimi podobami. Odtod izvira njihova gostoljubnost proti sonarodnikom in tujcem, ktera se lešči kakor najsvetlejši biser v cvetočem venci domačih kreposti slovanskih; narod docela udan nedolžnim veselicam in blagim čutjem ne more se utapljati v kletvo, divjanje, mesljivost, umorivnost, kakor tisti, čegar srce in obraz sta obložena zopernostjo in otožnostjo, upornostjo in trdoglavostjo, ali napuhom in prevzetnostjo.

Četrta osnova črta v značaj slovanskem je ljubezen do materinščine in gorljivost za njeno omikanost in vzdržanje. Nikdor ne ostrmi in mi ne oponašaj, ka je to le prirodno in vsem narodom enako občno svojstvo. Ako vemo, kolik pomen imajo narodni jeziki na narodno omiko, ter pomislimo, ka je slovanski jezik kakor vse slovanstvo odnekda izvrženo bilo tujim napadom in navalom, ogoju in meču; ka so celi rodovi od vzhodnega morja do Karpatov in odtod do Jadrskega zaliva po stoletnih bojelih in pregonih bili grozovito zatrti, nečlovečeje oskornjeni in okruljeni; ka so nadalje notranjost vzhodnega in severnega slovanstva na Rusovskem in Poljskem v stoletni bitvi razmesarili mongolski mečevi in bičevi; bodemo se čudili, pa tudi slavo vedeli, ka še se po tolikih krvavih in zlo-sodnih dogodbah nahaja jezik, kateri govori slovanske glasove, ka ime Slovan že davno ni kakor starinstvo zapadlo zgodovini in ne počiva kakor staro-davni ostanek v kteri knjižni ropotarnici. Čim večje je bilo oslepljenje teh pomilovanja vrednih nasprotnikov, tem močnejše se je vkorenila v vroča srca slovanska goreča ljubezen do narodnega jezika.

Tiskovna pravda „Slov. Naroda.“

(Dalje.)

Pomenljive in opombe vredne se mi zdé še te-le tri okoliščine: 21. decembrom 1867 je prav za prav nehala kompetencija sedanjih sodnij so-diti v političnih in tiskovnih pregrehah. Opravila sedanjih sodnij so torej v tej zadevi le začasna in prehodna. Tiskovne pravde spadajo po določilih decemberske ustave pred porotne sodbe in imajo sedanja sodišča le pomanjkljivost izpolnjevati, ktera izvira iz tega, da se je nekaj v teoriji ustanovilo, v praksi pa še ne izvršilo; sedanje sodnije imajo v tiskovnih pravdah le še toliko časa opravljati, dokler nekoliko okorna in dolgočasna postavodaja ne vpelje porotnih sodnij. Jaz mislim, da nikakor ne kratim visoki sodnji njene časti, ako jo opominjam na to njeno prehodno in začasno stanje, in ako še pristavljam, da je navada vseh provisorij, da posredujejo prehode in pokrivajo kolikor mogoče razloček med slabim prejšnjim in boljim prihodnjim; v mojem slučaju bi to toliko pomenilo, kakor da pokažejo, da ni resničen pravni stavek, ki se je vgnjezdil v sodnijsko prakso noveše dobe in se glasi: Slovan-ski vrednik je od tega trenutka obsojen, ko mu je izročil sodnijski strežaj tožbo državnega pravdnika. Prepričan pa sem, da bi me porotna sodba ne mogla krivega spoznati. — Naj mi bo dovoljeno obrniti pozornost slavne sodnije še na drug provisorij, na čegar podlagi se vrši denašnje obravnavanje. Naši kazenski postavi so dnevi šteti in morebiti bo preteklo le še nekoliko tednov ali mesecev — kakor bo državni zbor hitreje ali kasneje delal — in Bachovi kazenik bo imel le več nekoliko pravno-zgodovinske veljave. Če tudi nočem trditi, da naj se sodnik ne ravna po obstoječih postavah, je vendar mnenje splošno, da naj tudi sodnik postave tolmači v duhu svojega časa. V duhu denašnjega časa pa gotovo ni opravičeno, da bi se Bachovo kazensko pravosodje prav po pisani besedi izvrševalo.

H koncu naj še pristavljam, da je pričujoča pravda politična pravda, pravda kakoršne postavodaja najbližje prihodnosti ne more in ne sme več poznati, ako noče biti slepa za tirjatve svojega časa. Ko bi se pa tudi ta moja nada ne izvršila in bi slavna sodnija na njo ne hotela nobene obzira jemati, vendar še mislim, da se ravno politične pravde ne smejo razvozlati po okamnili črki postave; saj smo mi vsi to doživeli, da so možje pri ravno istem političnem prepričanju in delovanju pred 20 leti bili obsojeni na vislice, da pa so denes pod vladno ravno istega cesarja prvi svetovalci njegove krone.

Ko sem vse to razložil, zaupno pokladam svojo osodo slavni sodnji v roke in se tudi na tem sramotljivem mestu, s katerega se vam navadno le najnižja sodrga človeške družbe oglašá, še nadajam, da bom neomadeževan na svoji časti in brez bojazni za svojo svobodo in prihodnost zapustil to dvorano, kakor sem prišel v njo, kakor pa je ne želim tako hitro zopet obiskati. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Ljubljane, 4. feb. [Izv. dop.] Neka prav posebna in imenitna stvar me k tem vrsticam sili. — Vsakemu narodu je na slovstvenem polji dobrega slovnika tako potreba, kakor kmetovalcu lemeža k oranju. — Svojo misel o imenitnosti in važnosti dobrega slovnika je blagi naš ranjki knjezo-skof Volf s tem najlepše izrazil, ka je v svoji zadnji volji tako lepo premo-ženje za izdavanje dobrega obširnega slovenskega slovarja odločil. — Že večkrat se je po časopisih govorilo in popraševalo, kedaj bode slovensko-nemški del Volfovega slovarja gotov ali kedaj se bo začelo njega natiskanje. Tudi slavni ljublj. deželni zbor je zadnje dni svojega zborovanja l. 1868. nekaj o tem slovníku govoril, ter je — mislim da se prav spomi-njam — sl. deželnemu odboru naročil, s pozornim okom čuvati, da to delo brez prenehanja napreduje ter da se kar najbrže dovrši. — Naj torej po-jasni, komur je znano, kaj in kako se postopa z Volfovim slovensko-nem-

Nijen govor pod rumenim solncem ni imel toliko sovražnikov, ni pretrpel toliko v nebo kričečih krivic, ni se moral boriti s tolikimi ovirami, in izgubil toliko spomenikov dušnega življenja in obrazne zgodovine v plameni in pod mečem; vendar naposled je vzšla srčna vtrpljivost slovanska v največ deželah zmagavno iz boritve, odinod zaviden in črtena. Prijemši drugi narodi blagovestje, vsi so privolili pri duhovnih vajah v tuji, nerazumljivi jezik; jedini Slovani so velikim naporom odrinoli tujstvo, česteči vsemogočnost stvarnikovo ter pošiljajoči srčna čutja pred prestol božanski v materinih gla-sovih. Neopešano so skrbeli za sv. pismo, dobivši je zvečine prestavljeno od svojih dveh blagovestnikov Cirila in Metoda, in ohranivši je kakor najdragši zaklad z nobožno bojznijo in poštovanjem. — Ravno tolike važnosti je v značaj slovanskem spravljivost in mirovnost. Dokler le nekoliko sveti najstarejša zgodovina tega naroda o njegovem začetku, šegah, delih in bojelih, nikder ne nahajamo pri njem žigov sirovosti, okrotnosti in živinske divjačnosti; marveč javlja se pohlebnost, krotkost, priljudnost in pokojnost. Čeravno Slovani morejo naštevati izvrstne dokaze slavne hrabrosti in redkega junštva, vendar nikoli niso nepozvani žejali sovražniško krvi in opustošenja tujih selišč, nego orožja so se le lotili hote odbiti vnanjo predrznost. Pač naj drugi v to polagajo svojo slavo, ka morejo šteti umorjene kneze in kra-ljeve, reke prelite krvi, množino razrušenih mest in oplenjenih dežel: zgo-dovina Slovanov poroča, koliko narodov so pustili v mirovnem živjanji, koliko jih osrečili umetnostmi, obrtnostmi, domačnostjo in ratarstvom. Tudi oni se bojujo, če je treba, srčno in neprestrašljivo, pa ne, da bi druge svobodne narode jarmili v sužnost in robstvo, ne da bi morili, požigali in plenili, nego da bi branili svojo svobodo, pravice, kneza, domovino, naboženstvo. Ta preblaga krepot slovanska jasni, zakaj nikoli niso hlepeli sosednjih narodov v igo devati, krčiti ali preinačevati, marveč pritiskali in prislanjali so jim se tesneje in zaupneje, nego bi bilo smelo se goditi brez kvara svoje narod-

škem slovarjem, ker gospod Levstik je neki že pred 14 dnevi izdelovanje tega slovarja opustiti moral, ker se mu je od novega leta 1869 naprej za tako važno delo res dosti piclo odmerjena plača ustavila, brez vsega plačila pa vendar menda tudi gosp. Levstik pri vsi svoji duševni sposobnosti tega celemu narodu tako imenitnega in važnega, ali tudi sila težavnega in zamudnega dela ne bode mogel nadaljevati, gotovo tudi od njega nikdo tega zahteval ne bo ter zahtevati ne more. Gospod Levstik naj mi ne zameri, da se kdo drug drzne govoriti o zadevi, ktera se tiče v prvi vrsti njega samega, ter je tudi njemu samemu najbolje znana, ali on se ravna tukaj gotovo vsled principa: nemo iudex in causa sua. — Zatorej se drzne nezavedenec o tej stvari javno pregovoriti ter povprašati: Kako stojimo z Volfvim slovensko-nemškim slovarjem? ali se misli mar njega nadaljevanje izročiti komu drugemu, ka se je plača za to delo gosp. Levstiku odvzela? ali se je mar ponudil kdo še boljši kup ali celo brez plačila za to delo? — Kaj takega bi temeljitost dela samega, pa tudi njega dovršitev komaj pospeševalo, ker Slovenci Levstikov nemamo ravno na zbiranje. Naš deželni odbor je le deželnemu zboru odgovoren za izpolnjevanje svoje naloge o nadzorovanju zadev slovenskega slovarja, zatoraj od njega tudi ni pričakovati dotičnega razjasnila, vendar pa sme tudi vsak posamešen svojo željo priobčiti za pojasnenje tako važne zadeve celega naroda.

Iz Dolenjskega, 3. jan. [Izv. dop.] Mnogo se čuje od sovražnih naših nasprotnikov, da mi kmetje ne umemo slovenskega jezika, da je umetno kovan in torej neumljiv. Na to očitiranje nočem odgovoriti in sicer v jeziku, ki trdite da ga ne umem. Ko sem jaz v Šm. v šolo hodil, se spominjam, da so prišle na svitlo bukvice ki so se imenovala: „Kroftne molitvece za gmej folk.“ Dobro mi je znano, da sem ravno ta napis bral; zdaj jih nimam več, v spominu mi je pa, da že v teh bukvicah sem naletel besede popačeno nemške, pa tudi veliko jih je bilo slovenskih. Kakšen drug namen so imele te bukvice kakor ponemčevati nas. Ta namen imajo menda tudi kancelijski nemški spisi. Ker jih ne umemo jim mi nismo prijatelji. — Nekoliko besed res imamo v slovenskem, pri kterih v prvem hipu ne vém od kod izhajajo. Čez nekoliko časa pa mi na misel pride in jih umem. Zakaj pa mi ne umemo vseh slovenskih besed? Učili se jih nismo. Ponemčiti so nas hoteli in nas še hočejo, ker nam ne privoščijo lepega jezika slovenskega. Pred petimi leti nisem umel kaj je „čitalnica“, umel sem pa besedo „teater“ akoravno mi nič ni koristilo. Zdaj pa umem kaj je „čitalnica“ in kaj „gledišče“. Ko sem prišel v Ljubljano sem čul vso gospodo govoriti nemški. Ta jezik je bil „nobel“, kdor ga zna, mu je dobro, ima vsega dovolj, kdor ne, slabo zanj. Ko sem drva na prodaj peljal, je prišla ženica k meni in me vprašala: Koliko „koštajo“? Ko ji povem, pravi: Da „štrajta“ ne bo vam toliko dam. Ker je bilo premalo nisem hotel dati. Ženica pa kar zagodrnja: kdo se bo s „pavri“ ubijal, in odide. Gledal sem za njo, in si mislil, pojdi škric ljubljanski, pridemo že vkup. Ko sem jajca in piščeta prodajal, je bilo vse „košten“, 5 grošen treben. Ker nisem umel, sem odkimal. Niks tajč. „Ven niks tajč pa niks“ je bilo odgovorjeno in kupčevavka je odšla. Ko odide, vprašam zraven stoječega, kdo je to? Ali več ne poznaš, mi pravi, to je tista Franca, ki je pri vas dve leti služila. Sam sebi se čudim in prisegam, da to ne more biti. Ko mi pa dopove kako je, mu pritrdim in premišlujem noč in dan, kako bi se nemški navadil. Ker, kdor je znal, bil je gospod — Poslal sem otroka v šolo, ko dojde na dom, ga vprašam nemško in je malo znal. Kmalu bi bil doma ostal, pa sem ga vendar še dal. Uči se nemško da boš gospod. Ko sem jaz v stare šole v Šm. hodil, se ve da smo se le učili: ih pist, du rist, erist itd. Kaj nam je to pomagalo, družega nič, kakor to, da sem bil neumen ko sem v kanceliji kako nemško zagodrnjal, so se mi smijali. Od kod je izvirala želja po nemščini? Od kod izvira želja po slovenščini in sovraštvo proti nemščini? — Ako dandenes v Ljubljano pridem, čujem nemški malo govoriti, in ako me gospa vpraša nemški ji jaz odgovorim slovenski in vse eno zbarantava, ker je sila. — To pa ni tako, zvedel sem tudi, da take baže se zovejo nemškutarice. Pa saj mora tako biti, kje bodo pa nasledniki. To je že minilo, mi

znamo slovenski. Hudi časi so proč. Kmet se je prebudil in omajal. Želja po slovenščini se razvida. Popred smo želeli Nemci biti, zdaj smo ponosni da smo Slovenci. Časi se obračajo, nemškutarji so se pa obrnili. Mislili smo res vsi kranjski kmetje, da je grdo, ker smo Kranjci. Pa to ni res. Naša je dežela Kranjska, rod je slovenski, slovanski. Mi smo korenina slovenskega naroda ki ga biva 80 milijonov na zemlji. Kdo nam stavi zapreke? Ali nismo najmočnejši na zemlji? To je dobro, da smo Kranjci, po rodu Slovenci. Ko bi bili popred vse to vedeli, nikoli bi ne bili po nemščini želeli. Ko bi bili naši stari nam povedali, da smo tako slavni, vkrotili bi bili že Nemce, renegatov bi ne bilo. Srce se nam trese, ko čujemo, da so ljudje ki reči morejo, da sovražijo lastno meso, lastna kri. Ali se temu čudimo? Nič. Saj naši prededje so bili ravno taki, ker niso poznali slovenske moči. Bojevali so se s Turki — bojevali se bomo mi za jezik in domovino. Na noge slovenski kmetje, postavimo se na čelo, recimo soglasne besede: Mi znamo novo slovenščino, mi jo hočemo, mi jo branimo na veke. Slovanski bratje naj živijo in razširjajo omiko. Živeli Čehi, Hrvati, Slovaki in drugi. Živeli pa tudi vsi, ki nas vodijo po pravi poti in uče slovenskega jezika. Slava jim, ki so nas pripeljali iz sužnosti tisočletne. Ponosni smo vsi, da smo Slovenci, ponos boste videli v „taboru“ ki ga napravimo na spomlad pri sv. Vidu na Dolenjskem. Ponosni smo tudi, da smo se zbudili na taki podlagi. Mi smo močna podlaga, zato pa nas veseli, ako slišimo po mestih naš jezik čislati. Govorite slovenski vsi, ne sramujte se, ker ako slišimo Vas pervake in druge, to povzdiga nas. Podlago imate čvrsto na skale zidano, drugo narediti ni nobena umetnost, samo hoteti morate. — Stvarnik sam nam pravi: Odreši in ne vdaj se! Mi bomo poslušali vladarja, in ko pride čas, bo tekla naša kri v prid mili domovini naši. Moč nam je dana. Ne udajmo se!

Iz Novega mesta [Izv. dop.] Naj bo zadosti, ako povem, da se je v nekem slovenskem klubu rodila misel ustanovljenja dijaške čitalnice. Precej se o tej ideji dijakom poroči, kateri obljubijo gori imenovani klub — ki je se ve da brez paragrafov — po moči podpirati. To se je tudi zgodilo. Pisatelj teh vrstic ima med tem ko to piše pred seboj pet eksemplarov paragrafov in dotično prošnjo adresirano na slavno c. kr. deželno vladu, ki prosi dovoljenja dijaške čitalnice v Novomestu. Kdo se ne bo iz srca veselil slišavši o tako nevstrašenem postopanju novomeške mladine? In kdo ni že naprej trdno preverjen, da v tako ustavni in svobodoljubni državi, kakor je Avstrija, ne bo našim dijakom prošnja odbita? To krepko postopanje naše mladje pa bodi v očitno spodbujanje vsem drugim gimnazijam slovenskim, da se s samo besedo: „krepko za narod in domovino“ nikamor ne pride, nego da se mora tudi z dejanjem pokazati, kar srce misli in jezik govori. Naj se tudi drugim slovenskim dijakom po vseh gimnazijah vzdigne megla, ker jim tlačiti srca in posnemajo naj našo nadepolno mladino — kateri posebno čudotvorna megla veliko pomaga.

Iz Slov. Bistrice, 3. febr. [Izv. dop.] Denes piše iz tega malega, dobre štiri ure od Maribora oddaljenega mestica „Slov. Narodu“ čisto nov dopisnik, in piše lahko brez navadnega rodoljubnega vatla — resnico. Kajti poročila iz čitalnic pošiljati med naš slovenski svet, to je pač stara navada, in misel se je jako preveč med nami vkoreninila: vse kar je narodno, je dobro. Pisatelj teh vrst se ni mogel nikdar sprijazniti z enacimi načeli, bodisi, da so bili javno izrečeni, ali le opomenjeni; gnjiloba in polovičnost vselej graje zasluži, ali je v domačem ali pa v nasprotnem taboru. Slovenske čitalnice imajo vzvišeno nalogo: one po mestih imajo širiti in zopet pridobivati naši narodni stvari tla, pospeševati narodno literaturo, gojiti konversacijo v našem narodnem jeziku, in tako izpodrinuti tuje vpljive; one na kmetih pak, razširjati našo stvar med narodom, kali slovenstva in slovenske politike zasajati med prosti narod, in med prostim narodom delati za našo edino in glavno namero: omiko in napredek v vsacem obziru. — Ta namen se je marsikje iz nimar izpustil. Kakor je bilo že omenjeno so postale marsikje iz čitalnic preveč le razveseljevalnice in prvoten narodno-političen namen kvaro trpi. Kako vesel mora torej človek biti, če najde da tu ali tam ro-

nosti. Slovan ne pozna psovjanja in zasramovanja drugih narodov, njegov dušni govor niti ne zmaga besed za psovke, kterimi bi brezljubezno in posmehevalno grdil drugih narodov imena, šege, noše in običaje. O tem se lahko osvedoči vsakternik prebiraje knjige Slovanov govoreče o tujem narodopisji.

Ako kateri narod na zemlji, gotovo je Slovan, kateri rajše mirovno krivico prenaša, nego dela, druge rajše spoštuje nego psuje, razžaljenja rajše odpušča in pozabiva, nego se maščuje; knezu in vladarju je udan negibljivo zvestostjo. Slovani ljubijo pravost in red, snažnost v domačih rečeh, priprostost in blagost narodnih običajev, spoštovanje starosti in zaslug, zvestost v prijateljstvu in zakonu, ter mirno udanje v svojo osodo itd.

Slovan pa tudi pozna osov svojega narodnega življenja. Ta je delovno ljumljenje in kaljenje značajnih žarkov pri posamnih rodovih v tisočletni nesreči. Previdnosti nebeški se je račilo to veliko ljudstvo in imenitni dobi narodske selitve v tako stanje spraviti, ka se je jihova brezbratna mirovnost morala razdrobiti na okrotnem nasilji drugih narodov. Premah teh narodov je vedno krčil meje stare slovenske države, kar je narod razkropljevalo in mešalo s sosednimi narodi, ter tako ni se dalo postaviti narodno-državnega mejnika, kateri bi bil na dolgo časa zagotovil njegovo narodnost. Društvenost slovanska je pogrešala edinstvo; drevo skupnovladne svobode, ki so je med sabo posadili, stalo je brez korenja in borja je je podrla. Več slovenskih rodov ločenih od morja čutilo je na skorem, ka ima prevezano bilo svojega življenja, svoje brodivne roke zaprte, in po opešanji brez krepilnega sredstva nastopila je na hitrem slabost. Tujstvo dobivajoče vedno več moč na domaštvo kvarilo je ne samo odvzgor na vzdol — ker pojedina izneverjenost nekoliko velikašev enaka je nezrelemu ali prezrelemu sadju, ktero nikakšnega kvara ne dela zdravemu in močnemu stebelu, nego od vzdol na

vzgor trošeče in strupeče narodni stržen, sklivše in zbršavše proti glasu prirode njegovo narodnost, ktero se ničim ne da namestiti. Tako se razklada prokleta naša polovičnost oziroma na narodni duh. Toda kder je zdravejši del padlih rodov ljudstvo otel iz toliko borij in pogibelj spominajoči na velikost svojega bistva, gorečo ljubezen do jezika, ponosno samočutje in svojo narodnost, ondi se še lešči rešilna zvezda. Tu se prilaze tolalžilna izreka Herderjeva: „Kolo menjajočega časa se neprestano vrti; in ker Slovani bivajo zvečine na najlepšem kraju v Evropi, če bi bil sevsema obdelan in trgovina odprta, ker pač inači se tudi ne more misliti, nego da bodeti v Evropi zakonarstvo in državstvo namesto bojnega duba vedno bolj pospeševati morali tiho marljivost in mirno občenje narodov med sebo in pospeševati bodete: boste vi globoko prepadeni, nekda marljivi in srečni narodi, poslednjic iz svojega dolgega in leuega spanja predramljeni obdelovali kakor lastnino svoje lepe krajine, ter na njih obhajati smeli svoje stare praznike mirne marljivosti in trgovine.“ Toda zmotil se je veliki in nam prijazni modrijan o uljudnosti in pravičnosti denešnjega zakonarstva in državstva glede na slovanstvo, nečeti si na zastavo zapisati gesla: pravičnost, ter se mu klanjati; dokler tega ni, ne moremo se odonod zboljška nađejati naših političkih in narodnih razmer. Zavedeti nam se je treba, ka smo Slovani, ter složno pa marljivo delati v duhu slovanske vzajemnosti, to nam pribori slavno bodočnost, ter odvrne sovražnika, da ne bode gazil svetih grobov naših očev in ošabno gospodoval v naši domovini nas zaničevaje. Donašajmo marljive daritve boginjam, ki se pravijo: sloga, delavnost, slovanska vzajemnost!

doljubi slovenski ne trosijo svojih moči samo zato, da se tej ali oni nemško govoreči frajlicji dve uri ne zdeha, temuč da se ravno prilika veselice porabi in neposredno naši narodni reči pot pripravljva v ljudstvo. In to smo našli nekteri gostje, ki smo se na svečeničen dan tje podali, v Slov. Bistrici.

Zbranih je bilo pri čitalnični besedi gotovo nad sto kmetov. Dr. Vošnjak je govoril v prvi vrsti za nje o Vodniku. Djal je, da vsak narod rodi ob svojih časih možé, ki si ne nalagajo, da bi v svojem življenji delali le za sebe in svojo korist, temuč svoje delo posveté splošnosti, narodu. — In eden tak mož je bil Slovencem Vodnik, čegar življenje je potem na kratko poslušalcem razvil. Reči moram, da mi je jako dopalo in da se mi zdi, ka ni bilo brez koristi, da je govor na Vodnikovo življenje navezal ves program slovenskega prizadevanja in tako v najprostejši in najumljivejši obliki kmečkim poslušalcem razložil stvari tako, kakor bi jih v drugačnem govoru jasneje ne bil mogel. Med njegovim govorom in potem, ko sem se s priprostimi narodnimi možmi pečaje videl, kako so se jih besede prijele, prišla mi je misel, kako pač bi bile ravno v enaki obliki pisane male brošurice za narod koristne. Morda si bode govornik skrb vzel ter svoj govor nekoliko raztegnil na papir spravil in še bolj uglažil, da se razširi med ljudmi in sadu donese. Po petji se je igrala glediščna igra: „domači prepir“. Vrlo dobro je igrala gospica Srnceva, ktera se zna v svojo ulogo vmisliti, ne da bi kakor diletantinje brez duha svoje naučene besede pripovedovala. Ravno tako smo bili zadovoljni z igralcem g. Železnikarjem, kteri nam je dobro in slabo stran zakonskega stanu tako dobro predočeval, da sva jaz in eden mojih kmečkih prijateljev, ki sem si ga bil za tisti večer v tovarstvo dobil, ugenila, da če že ne more ta gospod sam skušnje imeti, ima dober talent za opazovanje tega sveta. Drugemu igralcu, sosedu pak bi rekli, da bi svojo ulogo pridno memoriral in se mu ne bo bati odra. — Pri tej igri sem imel priliko opazovati kako se naši prosti ljudje zanimajo za dramatične predstave in kako naglo umejo namen tacih predstav in starega duhovnika sem slišal radovaljno govoriti: Glej, kako nežno se glasi naš jezik iz ženskih ust naše igralke!

Iz Trsta 4. febr. Ž. Narodno gibanje v tržaški okolici čedalje živahnije postaja, a sme se trdit, da so nam naši sosede a protivniki mnogo pripomogli, da smo se predramili iz skoraj bi rekel prirojene nam zaspčnosti. Vidi se pa zdaj vsak dan, da smo se zbudili. Krasen venec čitalnic obdaja naše mesto, vsaka večja vas ima svoje ognjišče, okolo kterega se shajajo naši kmetje in si ogrevajo srca v narodni zavesti. Vsak blagdan so besede v treh, štirih vaseh, da je meščanu mučno odločiti se, ktere povabilo bi prijel. V nedeljo 31. jan. sem bil na Občini pri izvršni besedi. Igra „Servus petelinček“, drug po prostem seljaku sestavljen šaliv dvogovor, petje, deklamovanje, vse se je vrstilo in vršilo v najlepšem redu, in dovršilo se vé da v sedanjih dobi — s plesom. V Škedenji tudi tako, pri sv. Ivanu isto, v mestni čitalnici zopet. Na svečnice dan je bila beseda v Boljuncu, na pragu tožne nam Istre. Igrala se je druga Vilharjeva igra „župan“ tako točno in umetno, in pelo se je tako milo in ubrano, da ne veš koga bi bolj hvalil, učitelja ali igralce in pevce. Učitelj njihov pa tudi jest „Cvek.“ Ako Bog da, postane v Beljuncu ali sosedni mu Dolini kmalu prva istrska čitalnica, a potem si še dalje pomoremo. — Pripravljena so naša tla za Slovenijo, sicer je pa denašnji položaj naše okolice v razmeri z mestom jako žalosten. Mislite si, da 3200 mestnih volilcev izbere 48, a 2500 volilcev v okolici voli le 6, reci šest zastopnikov. Pa ko bi bila ta šestorica kakor hočeš junaška in zmožna, ne more doseči najmanjšega vspeha proti ogromni večini, in — galeriji. Da, da, kdor tržaške galerije ne pozna, naj ide v Ameriko, bliže gotovo ne najde enake sirovosti, in toliko nesramnega posilja. V naši deželni dvorani torej okolica ne najde nikdar pomoči in pravice, mora jo torej drugod iskati in na to naj se dela! To spoznavši se je tudi g. Danev, rodoljub poštenega srca odpovedal vsake kandidature. — Strašan požar na našem kolodvoru, ceni se škode na dva miliona — je tudi pokazal, koliko bi naši očetje doma dela našli, brez da bi si ga drugod iskali. Omenim le pomanjkljivosti našega gasilnega zavoda, tesnobo na kolodvoru, poboljšanje naše vsem vetrovom odprte luke, predilske železnice itd. Cum gratia in infinitum.

Politični razgled.

V poslanski zbornici se je izročil grf. Dürkheima nasvet zaradi vrenjenja železniške promete posebnemu odboru. Potem se je zavrgel njegov nasvet zaradi vrenjenja solnega samotržja in potrdila postava o organizaciji državne sodnije in o postopanju prod to sodnijo. Poljaki so glasovali proti postavi češ da je ona protivna deželni avtonomiji.

Gosposka zbornica je potrdila postavo o odškodovanji pri železniški prometi in rešila še nekatere nezažne stvari.

V Srbiji prihaja vlada, kar mora vsak Jugoslovan z veseljem pozdravljati, k pravemu spoznanju in se stresuje magjarskega upljava v vzhodnem vprašanji. Oficijelen časopis „Vidovdan“ v svojem članku odvažno govori zoper evropsko diplomacijo, ktera brani sramotno turško gospodarstvo nad kristjani: „Čakajte, pravi omenjeni list, naj diplomacija dela kar hoče, narodi imajo delati, kar morajo, kar jim narodnost reši. Zato nam je vse en kup, kar se bode v Atenah na deklaracijo odgovorilo: zadnja beseda bode govoril bog vojne. Vladni list „Jedinstvo“ pa pravi: „Minil je tisti čas, ko je dopuščal Srb, da so mu na črepinji tabak rezali, in je hotel turškega age konja bos po snegu voditi. Z našimi brati stojimo in umrjemo.“ Kakor se iz Belega grada telegrafuje, prinaša iz vladnega vira časopis Srbija naravnost vest, da če se vojna med Grki in Turki vname, pristopila bode Srbija s Črnogoro, Bolgarijo, Hercegovino in Bosnijo Grški na stran.

Po sporočilih iz Rima in Florence je papež nevarno zbolel.

Vzhodno vprašanje se ni zadnje dni premaknilo ni naprej ni nazaj. —

Izdatelj in odgovorni vrednik Anton Tomšič.

Na Španjskem so neki sklenili, da se izroči najviša izvršilna oblast triumviratu, v katerem bodo bojda zedinjeni Prim, Serano in Rivero.

Iz Londona se brzojavlja: Med tukajšnjimi Grki se je ustanovil odbor, ki ima skrbeti, da se napravi na Grškem republika, ko bi se zdaj ondešnja vlada podala turškim tirjatvam.

Razne stvari.

* (Čuden meteor.) V pondeljek 1. t. m. ob 1/4 8 zvečer je pri letel skozi okno čitalnice v Slovenski Bistrici meteor in je obležal pri vratih. Navadne detonacije ni bilo ravno čuti, pač pa žvenkanje pobitih šip. Meteor je okolo dva funta težak, pa je popolnoma podoben navadnemu kamenju, kakoršno se nahaja v Bistriškem potoku. Kdor je to reč bolj na tenko opazoval, se uljudno prosi, da blagovoli o tem natančneje pisati. Spis se bo primerno honoriral.

* (Sokol, ljubljansko telovadno društvo) napravi veliko maskerado na pusten torek 9. februarja t. l. v čitalnični dvorani. Vstopnice so brezplačne in se dobivajo 7, 8 in 9 februarja od 2—4. ure popoldne v čitalnici v I. nastropji. Vhod je dovoljen le udom narodnih društev in osebno povabljenim. Pride se maskirano ali v kostumu. Začetek o 7 uri. Konec po polnoči.

* (Umrli) je pošten rodoljub in priden slovenski pisatelj K. Šavperl 28. jan. Razen več podučnih spisov, je izdeloval prestavo iz Šekspirja v slovenščino. Dovršil je boje prestavo Hamleta.

* (Možato) — se g. Svetec nekje v odboru za prenapredbo davkov obnaša, povedo „Nov.“ —

* (O ponareji in izdaji bankovcev) je po 19dnevni obravnavi v Ljubljani bila tožba končana. Sodnija je kazni še više odločila kakor je predlagal državni tožnik, in znaša za vse skupaj 223 let, 2 meseca in 14 dni.

* (Okrajno zastopništvo) v Šlanu na Českem je zopet izvolilo za svojega prvomestnika grofa Clam-Martinita. Izvoljeni je pa na vprašanje odgovoril, da za zdaj volitve ne more sprejeti, da se bo pa v prihodnjih boljših časih rad posluževal ljudskega zaupanja. Znano je namreč, da že dvakrat Nj. veličastvo njegove volitve ni potrdilo.

* (Življenje pis Knobleharja), znanega Slovence iz dolenske Kranjske, ki je bil šel čez morje divjim afrikanskim narodom krščansko vero oznanovat, izdal je v poslednjem času v nemškem jeziku profesor Mittertznar v Briksnu pri knjigarji Wegerji.

* (Prvo tiskovno pravdo v Gorici) ima „Domovina“ Toži jo gospod Jernej Troha, začasni učitelj pri sv. Jakopu (Rena nuova) v Trstu, zaradi odgovora v listu 45. od 6. novembra 1868 v predelku „Poslano“ na sostavek „Ein unverschämter Landpriester“ v predelku „Mittheilungen aus dem Publikum“ v tukajšnji „Görzer-Zeitung“ in od 22. sept. l. l. šte. 76. Vrednik g. dr. Marušić je tožen, da ni hotel sprejeti Tr-a-inega popravka k dopisu s Pečin. V ostalem se pritožuje g. tožnik menda zaradi razžaljenja časti. 25. t. m. je bil g. dr. Marušić povabljen pred preiskovalnega sodnika na zaslišanje.

* (Pasji davek v Gorici). V prvih 3 tednih t. m. je bilo naznanjenih pri magistratu že 360 psov, za ktere se bo plačeval novovpeljani davek po 4 gld. na leto.

* (20 tisoč za Predelsko železnico). Mestno starešinstvo gorisko je kakor beremo v „Dom.“ sklenilo: Mesto Gorica ponuja po mestnem starešinstvu 20.000 goldinarjev tistemu društvu, ktero prevzame speljanje železnične črte čez Predel v Gorico, s tem pogojem, da ima biti kolodvor (stacija) v mestu. Izplačati se ima obljubljeni iznesek v 4 letnih ratah začeni od tistega časa, ko se bodo dela pričela. Teh 20 tisoč pa ponuja mesto kot donesek za odkupovanje zemljišč v obmestji.

Listnica vredništva.

V. č. g. Lovr. Pot. žup. pri sv. Mariji v Pušcavi: Po §. 14 lit. b) se imajo med volilce uvrstiti vse one osebe, ki imajo po svoji osebni lastnosti aktivno volilno pravico, v kteri srenji. Po §. 1. srenjskega volilnega reda imajo vsled določila sub 2 lit. a) volilno pravico oni duhovniki, ki v kteri srenji oskrbujejo dušno pašo in vsled 2 lit. f) očitni učitelji. Davki torej tu nič ne določujejo in duhovniki v dušni paši, ter javni učitelji imajo vsakako pravico voliti v srenji, kjer stanujejo, volilne može in tudi biti voljeni. Ako so izpušeni iz zapisnika, treba je pognati se za volilno pravico.

Dunajska borza od 5. februarja.

5% metalike	61 fl. 75 kr.	Kreditne akcije	265 fl. 50 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	61 fl. 75	London	121 fl. — kr.
5% narod. posojilo	66 fl. 75 kr.	Srebro	118 fl. 75 kr.
1860 drž. posojilo	97 fl. 20 kr.	Cekini	5 fl. 68 kr.
Akije narod. banke	681 fl. — kr.		

Dr. Dragotin Ipavic,

odvetnik v Mariboru

je odprl svojo pisarnico v stolnih ulicah hiš. št. 201 v 1. nadstropji.

živinska, rdeča po 3 gl. 50 kr. cent
siva, . . . „ 2 „ 25 „ „
se dobiva pri

F. Koletniku
v Mariboru

Lastniki: Dr. Jože Vošnjak in drugi.

Tiskar Eduard Janžič.